

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobkyně: **H. Š.**, narozena „X“,
bytem „X“,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 2. 2022, č. j. „X“ o invalidním důchodu,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 18. 2. 2022, č. j. „X“, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 10. 2021, č. j. „X“. Uvedeným rozhodnutím ze dne 12. 10. 2021 zamítla žalovaná žalobkyni žádost o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu podle ustanovení § 41 odst. 3 a § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

sociálního zabezpečení Teplice ze dne 1. 9. 2021 je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně uvedla, že její zdravotní stav a jeho vliv na pracovní schopnost byl špatně posouzen. Žalobkyně sdělila, že trpí úzkostnou poruchou a je závislá na benzodiazepinech, které jí lékař dlouho předepisoval. Ani po vysokých dávkách předepisovaných léků, však nemůže spát. Toto jsou následky sexuálního zneužití otcem v dětství. Dále uvedla, že je nesoustředěná a není schopna dlouhodobě pracovat. Má postižené karpální tunely a brnění rukou. Kromě výše uvedených potíží, má žalobkyně postižení pohybového aparátu, bolesti, krku a beder. Žalobkyně sdělila, že má sociální fobii. Navíc ještě trpí hypertenzí a vertigem spojeným s nauzeou a vomitem, což jí brání běžnému fungování.

Replika

3. Ve svém podání ze dne 31. 8. 2022 žalobkyně vyjádřila svůj nesouhlas se závěry posudku posudkové komise, jelikož nebylo vycházeno z aktuálních zdravotních zpráv ošetřující lékařky MUDr. M. L., Ph.D. K vyjádření žalované žalobkyně uvedla, že je přesvědčena, že žalovaná nesprávně posoudila míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně ze stejného důvodu jako posudková komise, neboť nevycházela z aktuálních lékařských zpráv MUDr. M. L., Ph.D. a MUDr. A. N. ze dne 26. 8. 2022, které aktuálně popisují její zdravotní stav.

Vyjádření k žalobě

4. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě stručně zrekapitulovala průběh správního řízení a shrnula právní úpravu posuzování invalidity. Dále žalovaná uvedla, že z vypracovaného posudku ze dne 1. 2. 2022 vyplývá, že míra poklesu pracovní schopnosti činí 35 %, tudíž je žalobkyně invalidní v prvním stupni invalidity. Jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně bylo určeno zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 5c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Vzhledem k tomu, že žalobkyně zpochybnila výsledek posouzení jejího zdravotního stavu, žalovaná navrhla jeho přezkoumání posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“), která posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost osob pro účely soudního přezkumu ve věcech důchodového pojištění.

Ústní jednání

5. Žalobkyně při ústním jednání dne 4. 10. 2022 nebyla přítomna. Dne 30. 9. 2022 byla soudu doručena omluva z ústního jednání ze zdravotních důvodů.
6. Pověřená pracovnice žalované při jednání soudu odkázala na vyjádření k žalobě ze dne 13. 4. 2022.
7. Soud ve věci provedl dokazování posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 8. 8. 2022 včetně protokolu o jednání komise.

Posouzení věci soudem

8. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
9. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování zdravotním posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 8. 8. 2022, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti o změnu výše invalidního důchodu ze dne 12. 10. 2021 bylo vydáno na základě posudku o invaliditě vypracovaného dne 1. 9. 2021 posudkovou lékařkou MUDr. Mgr. N. V. pro Okresní správu sociálního zabezpečení Teplice. Tato lékařka posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že se u žalobkyně jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona o důchodovém pojištění, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně je zdravotní postižení uvedené v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity, a to v kapitole V., položce 5d. Míra poklesu pracovní schopnosti činila podle posudkové lékařky 50 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity nezměnila.
11. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékaře MUDr. P. E. pověřeného vypracováním posudku pro Českou správu sociálního zabezpečení, Lékařská posudková služba, pracoviště pro námitkové řízení, který při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti dne 2. 2. 2022 posoudil zdravotní stav žalobkyně a dospěl k odlišnému závěru než je předchozí závěr posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Teplice ze dne 1. 9. 2021. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 5c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 35 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity nezměnila.
12. Podle ustanovení § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
  - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
  - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
  - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

13. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
14. Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,
  - a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
  - b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
  - c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
  - d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
  - e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
  - f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
15. Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.
16. Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.
17. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod III. stupně je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice 70 % (srov. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně splňovala ke dni 18. 2. 2022, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity III. stupně, tj. zda nastal pokles její pracovní schopnosti nejméně o 70 %.
18. Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 2. 2. 2022, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobkyně, dále také posoudila pokles její pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobkyně.
19. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 8. 8. 2022. Žalobkyně jednání komise nebyla přítomna. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů (psychiatrické vyšetření MUDr. M. L., Ph.D. ze dne 14. 2. 2022, plicní vyšetření MUDr. V. S. ze dne 18. 2. 2022, Rehabilitační ambulance nemocnice Teplice MUDr. M. P.

ze dne 15. 7. 2021, infekční vyšetření MUDr. V. K. ze dne 8. 9. 2020), zdravotní dokumentace obvodní lékařky MUDr. A. N. a spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Teplice, pak komise dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně ke dni 18. 2. 2022 byl 35 %, což odpovídá invaliditě I. stupně.

20. Komise konstatovala, že se u žalobkyně jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že rozhodující příčinou tohoto stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti jsou letité kolísající úzkosti u simplexní osobnosti, nejedná se o těžké postižení, které by vedlo k poskytování ústavní péče, se sníženou úrovní sociálního fungování a je značně omezen výkon některých denních aktivit, nejedná se však o těžké narušení. Toto zdravotní postižení je uvedené v kapitole V – duševní poruchy a poruchy chování, položce 5c – středně těžké funkční postižení přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení je 35 % (rozmezí určené pro toto postižení je 25 % až 35 %). Z výše uvedeného vyplývá, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti nebyla ve smyslu ustanovení § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšena.
21. Z posudku komise dále vyplývá, že zdravotní stav posuzované byl z funkčního hlediska nesprávně zařazen posudkovou lékařkou MUDr. Mgr. N. V. pro Okresní správu sociálního zabezpečení Teplice, která uvedla, že se jedná o duševní onemocnění uvedené v kapitole V., položce 5d a míra poklesu pracovní schopnosti činila 50 %, avšak dle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity je uveden pokles míry pracovní schopnosti 70 %, proto posudková komise hodnotí toto posouzení za mylné. Posuzovaná ani z funkčního hlediska nesplňovala zde vyjmenovaný klinický a duševní stav ve smyslu těžkého postižení. Možné snížení této míry o 10 % dle použití § 4 odst. 1, 2 citované vyhlášky neodpovídalo opět výsledku posouzení posudkovou lékařkou, která uvedla hodnotu 50 %. Proto komise konstatuje, že posouzení posudkovou lékařkou pro Okresní správu sociálního zabezpečení Teplice bylo mylné.
22. Posudková komise uzavřela, že je žalobkyně schopna vykonávat při svém základním vzdělání obecně lehké pomocné dělnické práce jako dosud v kratším pracovním úvazku.
23. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudková komise jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobkyně nebyla přítomna při jednání komise.
24. Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom dospěli ke stejné kvalifikaci postižení žalobkyně jako posudkový lékař žalované v námitkovém řízení. Výsledným posouzením tedy bylo zjištěno, že žalobkyně dosahuje 35 %, takže z této skutečnosti je patrné, že žalobkyně splnila podmínku invalidity I. stupně, dle zákona o důchodovém pojištění a zejména proto, že minimální míra poklesu pracovní schopnosti činí u I. stupně invalidity 35 %. Nesplnila však podmínku invalidity II. ani III. stupně.
25. Soud dodává, že lékařské zprávy MUDr. M. L., Ph. D. a MUDr. A. N. byly zahrnuty do pokladů, ze kterých posudková komise vycházela při hodnocení zdravotního stavu žalobkyně.

26. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise a za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobkyně či jinému dokazování. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003-50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48 či ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 Ads 143/2008-92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).
27. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku I. podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
28. Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku rozsudku II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.
29. Pro úplnost soud směrem k žalobkyni poznamenává, že důvodem pro přiznání nároku na invalidní důchod, nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho neschopnosti k výkonu většiny zaměstnání pro špatný zdravotní stav. Přiznání dávky musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, posuzovaným příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Dále by měla žalobkyně vzít v potaz fakt, že v souzené věci je možné vycházet, a to s poukazem na ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., toliko ze zdravotního stavu, jaký měla v době rozhodování žalované, tj. ke dni 18. 2. 2022. Případné zhoršení stávajících zdravotních obtíží, popř. vznik nových zdravotních obtíží po tomto datu nemůže být v tomto řízení v zásadě nikterak zohledněno. Ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., které je pro správní soudy závazné, totiž výslovně stanovuje, že při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu vychází správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Žalobkyně tak má možnost případně poukazovat na své zhoršující se zdravotní obtíže popř. nově vzniklé zdravotní obtíže, které nastaly po datu vydání rozhodnutí žalované v případném novém řízení o přiznání invalidního důchodu, které může žalobkyně iniciovat.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 4. října 2022

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce